

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 2. An, si Judex interroget Marchesinum sub juramento, an aliquid
occultaverit? Posit id negare, & si fateatur, vel aliàs compensatio
innotescat Judici, & condemnetur, teneatur in conscientia ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

9. Less. c. 12. dub. 10. num. 61. a-
liisque; quia Excommunicatio ma-
jor supponit peccatum mortale:
hinc autem nullum intervenit pec-
catum mortale, neque in accep-
tione, neque in retentione, hoc
ipso quod compensatio, servatis
debitis conditionibus, licita sit; &
idcirco neque incurritur excom-
municatio, utpote quae peccatum
supponit mortale. Id, quod asse-
runt citt. DD. etiam pro casu, quo
Excommunicatio ferretur in eos,
qui aliquid acceperint etiam in fa-
tisfactionem; quia etiam tunc ac-
cipiens non teneretur ex ipsa rei
natura rem ita acceptam restitu-
re, eò quòd non peccaverit con-
tra justitiam, rem ita accipiendo,
quoniam potius per eam acceptancem
redacta sit ad æqualitatem inæqua-
litas, quae antea erat inter ipsum,
& debitorem; Excommunicatio
autem peccatum grave supponat,
ut dictum est. Unde ajunt, sen-
sum illorum verborum esse, quòd
etiam ii comprehendantur, qui
sub falso prætextu compensationis
eabona retinent, vel non servatis
debitis conditionibus, ut si debiti-
um erat dubium, vel accepisti
rem, quae non erat debitoris: i-
mò etiam tunc, quando conditio,
quae deficit, talis non esset, ut,
seclusa etiam Excommunicatione
adhuc esset obligatio restituendi,
eò quòd etiam tunc retentione non sit
injusta, cùm non sit obligatio re-
stituendi, nec dici possit, quòd
illa retentione sit illicita ex eo, quòd

sit contra obedientiam, & præce-
ptum Episcopi, cùm Episcopus
regulariter non possit præcipere,
ut restituas, quod tuum est, ut
notat Lugo cum aliis l. c. qui ex
Vasq. & Less. etiam notat, neque
posse Judicem in poenam peccati
præteriti præcipere restitutionem,
eò quòd poena pecuniaria non pos-
sit à Judice imponi, nisi juridice
procedat, & audita parte.

Ad 2. Q. R. Cum Molina, Me.
343
dina, Navar. Lug. suprà relatis, si
Judex interroget eum, qui com-
pensationem fecit, posse eum ne-
gare, se aliquid accepisse, vel
retinere, subintelligendo, quod
restituere teneatur, etiamsi sub
juramento interrogetur; quia sen-
sus est, se non accepisse aliquid,
aut retinere injustè, quod resti-
tuere teneatur, quod verum est,
& quae sola debet esse mens in-
terrogantis Judicis, si legitimè, &
juridice interrogetur.

Quòd si ipse Creditor fateatur
compensationem à se factam, vel
hæc aliunde innotescat Judici, &
propter eam occultè factam con-
demnetur ad solvendam penam,
eum non obligari in foro con-
scientiae ad eam solvendam; quia
sententia Judicis, ut notant citt.
DD. fundatur tunc in præsump-
tione compensationis indebitè, &
injustè factæ: ergo in foro con-
scientiae, cùm constat, compen-
sationem licite, ac justè factam
esse,

esse, non debetur poena, utpote quae absque culpa deberi non potest.

344 Ad 3. Q. Medina citt. q. 11.
inclinat in partem negativam, videlicet res per compensationem occultam acceptas non transire Statim in dominium accipientis, seu compensantis, eò quod antiquus dominus possit postea ejusmodi res extrahere de potestate cuiuscumque apud quem fuerint reportae, easque tanquam suas sibi vendicare.

Contrà verò Molina D. 691, in partem affirmativam propendet, cui ex parte favet Lugo l. c. Tum quia, cum compensatione illa licita sit & justa, atque à jure naturali permissa, eandem videtur vim in se, & in foro conscientiae habere, ac si publica auctoritate esset facta. Tum quia ubique apprehenditur rei possessio, quae vel domino caret, vel dominus non sit rationabiliter invitatus, nihil deesse videtur, quominus fiat accipientis, siquidem perinde est ad effectum evitandæ malitiae furti, dominum non esse rationabiliter invitum, ac si res domino careret: atqui quando Creditor non potest aliter suum debitum recuperare, non est, nec potest rationabiliter esse invitatus, si ille sibi provideat, & compenset

ex bonis debitoris; cum per hoc dominus rei solum cogatur solvere, quod debet, & postulat justitia: ergo nihil impedit, ne Creditor fiat verè dominus rei acceptæ. Quod

Conf. si dominium rei per compensationem acceptæ perseveraret penes eum, cuius res erat ante compensationem, tunc sequeretur, quod, si facta compensatione, res illa fortuitò, & sine culpa illius periret, qui eam accepisset in suam, non periret compensanti, sed ei, cuius antea erat, eò quod quando aliud jure non est Statutum, res periret domino, seu illi, cuius erat: atque adeò posset consequenter ille, qui rem illam in compensationem justam accepit, facere de novo aliam iterum compensationem, & suum debitum exigere, quod nullus admittet, inquit Molina, utpote opinio absurdum: Unde

Ad fundamentum à Medina adductum respondet Molin, debitorem non posse rem illam postea apud Creditorem inventam sibi vendicare, si ipsi constet compensationem factam fuisse cum debitis conditionibus, ut sit licita. Quare si ea res propria auctoritate postea recupe-

Bbb 2 rare-